

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 147/16
Λουξεμβούργο, 21 Δεκεμβρίου 2016

Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στη διαδικασία γνωμοδότησης 2/15

Η γενική εισαγγελέας Sharpston εκτιμά ότι η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη μπορεί να συναφθεί μόνον από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη από κοινού

Δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν όλες οι πτυχές της συμφωνίας στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, η συμφωνία απαγορεύεται να συναφθεί χωρίς τη συμμετοχή όλων κρατών μελών

Οι προτάσεις της γενικής εισαγγελέα είναι οριστικές, υπό την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων μορφολογικής φύσης μετά τη μετάφρασή τους σε όλες τις γλώσσες.

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2013 η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Σιγκαπούρη μονογράφησαν το κείμενο μιας Συμφωνίας Ελεύθερων Συναλλαγών (στο εξής: ΣΕΣΕΕΣ). Η ΣΕΣΕΕΣ προβλέπει ότι θα συναφθεί ως συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, χωρίς συμμετοχή των κρατών μελών.

Η Επιτροπή υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 218, παράγραφος 11, ΣΛΕΕ, αίτηση γνωμοδότησης ως προς την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών όσον αφορά τη ΣΕΣΕΕΣ. Η διαδικασία του άρθρου αυτού επιτρέπει στα κράτη μέλη, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο ή στην Επιτροπή να ζητήσουν από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει αν σχεδιαζόμενη συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και τρίτης χώρας είναι συμβατή με τις Συνθήκες. Αν η γνώμη του Δικαστηρίου είναι αρνητική, η συμφωνία πρέπει να τροποποιηθεί (ή οι Συνθήκες να αναθεωρηθούν), αλλιώς δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα προς σύναψη της συμφωνίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφωνεί γενικώς με την Επιτροπή. Το Συμβούλιο και οι Κυβερνήσεις όλων των κρατών μελών που κατέθεσαν παρατηρήσεις¹ ισχυρίζονται ότι η ΕΕ δεν είναι δυνατό να συνάψει τη συμφωνία από μόνη της, διότι ορισμένες πτυχές της ΣΕΣΕΕΣ εμπίπτουν στις συντρέχουσες αρμοδιότητες της ΕΕ και των κρατών μελών, ή ακόμη και στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Με τις σημερινές της προτάσεις², η γενική εισαγγελέας Eleanor Sharpston καταλήγει ότι η ΣΕΣΕΕΣ μπορεί να συναφθεί μόνον από την ΕΕ και τα κράτη μέλη από κοινού.

Η γενική εισαγγελέας ξεκινά την ανάλυσή της υπενθυμίζοντας τις αρχές οι οποίες έχουν τεθεί με τη νομολογία του Δικαστηρίου και έχουν εν μέρει κωδικοποιηθεί από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας όσον αφορά τις αποκλειστικές αρμοδιότητες της ΕΕ και τις συντρέχουσες αρμοδιότητες ΕΕ και κρατών μελών, τόσο στο εσωτερικό της ΕΕ όσο και ως προς τις εξωτερικές της σχέσεις με τρίτα κράτη. Εν συνεχεία, εφαρμόζει τις αρχές αυτές για να εξετάσει τη ΣΕΣΕΕΣ, κεφάλαιο προς κεφάλαιο.

¹ Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν όλα τα κράτη μέλη πλην του Βελγίου, της Κροατίας, της Εσθονίας και της Σουηδίας. Το Βέλγιο, πάντως, παρέστη στη συνεδρίαση και ανέπτυξε προφορικές παρατηρήσεις.

² Όπως και στη συνήθη διαδικασία για τις υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου, οι προτάσεις της γενικής εισαγγελέα προηγούνται χρονικώς. Η απόφαση του Δικαστηρίου, η οποία στην περίπτωση της διαδικασίας του άρθρου 218, παράγραφος 11, ΣΛΕΕ αποκαλείται «γνώμη», θα εκδοθεί το 2017.

Από την ανάλυση αυτή συνάγει το συμπέρασμα ότι **η ΕΕ διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα** ως προς τα τμήματα της ΣΕΣΕΕΣ τα οποία καλύπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:

- στόχοι και γενικοί ορισμοί,
- εμπόριο αγαθών,
- εμπόριο και επενδύσεις στον τομέα της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,
- εμπόριο υπηρεσιών και δημόσιες συμβάσεις, με εξαίρεση τα τμήματα της ΣΕΣΕΕΣ τα οποία αφορούν υπηρεσίες μεταφορών και υπηρεσίες άρρηκτα συνδεδεμένες με αυτές,
- άμεσες ξένες επενδύσεις,
- εμπορικές πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,
- ανταγωνισμός και συναφή θέματα,
- εμπόριο και αειφόρος ανάπτυξη, στον βαθμό που οι οικείες διατάξεις σχετίζονται κυρίως με μέσα εμπορικής πολιτικής,
- διατήρηση θαλάσσιων και βιολογικών πόρων,
- εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών,
- διευθέτηση διαφορών, διαιτησία και μηχανισμοί διαφάνειας, στον βαθμό που οι οικείες διατάξεις συνδέονται (και άρα συναρτώνται) με τα τμήματα της συμφωνίας ως προς τα οποία η ΕΕ διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα.

Επίσης, **η ΕΕ έχει συντρέχουσα εξωτερική αρμοδιότητα, από κοινού με τα κράτη μέλη**, όσον αφορά:

- διατάξεις σχετικές με υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών, θαλάσσιων μεταφορών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών, καθώς και με υπηρεσίες άρρηκτα συνδεδεμένες με τις ανωτέρω,
- άλλα είδη επενδύσεων, πέραν των άμεσων ξένων επενδύσεων,
- διατάξεις για δημόσιες συμβάσεις, στον βαθμό που σχετίζονται με υπηρεσίες μεταφορών και υπηρεσίες άρρηκτα συνδεδεμένες με αυτές,
- διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν τις μη εμπορικές πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,
- διατάξεις για την καθιέρωση βασικών εργασιακών και περιβαλλοντικών προτύπων στο ευρύτερο πλαίσιο είτε κοινωνικής είτε περιβαλλοντικής πολιτικής, και
- διευθέτηση διαφορών, διαιτησία και μηχανισμούς διαφάνειας, στον βαθμό που οι οικείες διατάξεις συνδέονται (και άρα συναρτώνται) με τα τμήματα της συμφωνίας ως προς τα οποία η ΕΕ διαθέτει συντρέχουσα εξωτερική αρμοδιότητα.

Η γενική εισαγγελέας προσθέτει ότι, κατά την άποψή της, **η ΕΕ δεν διαθέτει εξωτερική αρμοδιότητα ως προς το τμήμα της ΣΕΣΕΕΣ με το οποίο τερματίζεται η ισχύς των διμερών συμφωνιών** που έχουν συνάψει ορισμένα κράτη μέλη με τη Σιγκαπούρη. Θεωρεί δε ότι **η συγκεκριμένα αρμοδιότητα ανήκει αποκλειστικώς στα κράτη μέλη** αυτά.

Η γενική εισαγγελέας αναγνωρίζει μεν ότι ενδέχεται να ανακύψουν δυσκολίες σε περίπτωση που για την επικύρωση της συμφωνίας απαιτηθεί η συμμετοχή όλων των κρατών μελών, πέρα της ίδιας της ΕΕ, πλην όμως επισημαίνει ότι τούτο δεν επηρεάζει το ζήτημα της αρμοδιότητας προς σύναψη της συμφωνίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Ένα κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει αν μια σχεδιαζόμενη συμφωνία είναι συμβατή με τις διατάξεις των Συνθηκών. Σε περίπτωση αρνητικής γνωμοδοτήσεως του Δικαστηρίου, η συμφωνία αυτή δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ, εκτός αν αυτή τροποποιηθεί ή αναθεωρηθούν οι Συνθήκες.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106